

HIGIENSKA PRIPOROČILA ZA IZVAJANJE PREVOZA POTNIKOV Z ŽIČNIŠKIMI NAPRAVAMI V ČASU EPIDEMIJE COVID-19

10. 05. 2020

Vlada Republike Slovenije je izdala sklep št. 18100-22/2020/1 z dne 29. 4. 2020. S sklepom Vlade RS je ponovno dovoljeno izvajanje javnega prevoza.

V ta namen podajamo higienske zahteve:

Izvajalci prevozov in potniki naj upoštevajo vse splošne ukrepe za zaščito pred okužbo z novim koronavirusom: **Preprečevanje okužbe z virusom SARS-CoV-2:** <https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2019>.

- **Omejitev vstopa v žičniške naprave.**
 - Osebe z znaki akutne okužbe dihal (povišana telesna temperatura, kašelj, kihanje, izcedek iz nosu, bolečine v žrelu...) naj tovrstnih naprav ne uporabljajo.
- **Zaščita potnikov.**
 - Med potniki naj se zagotavlja zadostna medosebna razdalja v vrsti pred vstopom, v žičniški napravi sami, kot tudi med izstopanjem.
 - Število potnikov je odvisno od velikosti prostora kabine/sedežnice, pri tem pa naj stalno ohranjajo zadostno medosebno razdaljo.
 - Z zdravstvenega vidika priporočamo zagotavljanje medosebne razdalje vsaj 1,5 metra*. **V primeru, da je ta razdalja manjša, se tveganje za okužbo poveča.**
 - Če to ni možno zagotoviti, naj bo v posamezni kabini/sedežnici le po en potnik, razen, ko gre za prevoz oseb, ki živijo v skupnem gospodinjstvu.
 - Upravljavec žičniške naprave naj nadzira upoštevanje navedenih pravil.
 - Potniki nihalnih žičnic in vzpenjač naj ves čas vožnje nosijo obrazno masko, ki prekrije nos in usta. V času nošenja maske se je oseba ne sme dotikati, saj bi na ta način prišlo do onesnaženja rok in nevarnosti prenosa okužbe na druge predmete in osebe. Navodila za pravilno namestitvev in odstranitvev maske: https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/maske2_lektorirano.pdf.
 - Ko je v posamezni kabini le en potnik, nošenje maske ni potrebno, če se v vmesnem času kabine prezračijo.
- ***Medosebna razdalja:** Glede na podatke iz strokovne literature o povprečnem dosegu virusa, ki se izloča s kihanjem, kašljanjem, glasnim govorjenjem itd., je bila kot varna določena razdalja 1.5 - 2 metra. Večina kužnih kapljic namreč v tem dometu pade na tla in/ali izhlapi. V primeru, da je ta razdalja večja, je tveganje za okužbo manjše. V primeru, da je manjša, se tveganje poveča. Zato z zdravstvenega vidika priporočamo zagotavljanje medosebne razdalje vsaj 1,5 metra. V primeru, da je ta razdalja manjša, se tveganje za okužbo poveča.
- **Nakup vozovnic.** Nakup vozovnic naj se izvede na blagajni. Med prodajalcem in potnikom mora biti postavljena fizična pregrada z odprtino za nakup vozovnice; prodajalec naj si po rokovanju s plačilnim sredstvom razkuži roke. Po nakupu vozovnice naj si roke

razkužijo tudi potniki. V ta namen naj bo na več vidnih mestih nameščen podajalnik razkužila.

- **Zaposleni na žičniških napravah.**
 - V primerih, če se zaposleni nahaja v zaprtem prostoru, kjer so tudi potniki, nosi obrazno masko.
- **Higiena rok potnikov.** Ob vstopnih/izstopnih vratih žičniške naprave naj bo omogočeno razkuževanje rok za potnike.
- **Higiena žičniške naprave.** Potniki naj se čim manj dotikajo katerihkoli površin v žičniški napravi, ki jo je treba po končani vožnji, po izstopu vseh potnikov temeljito prezračiti in še pred začetkom naslednje vožnje razkužiti vse površine, s katerimi so bili potniki lahko v stiku (npr. prijemala in naslonjala za roke in glavo, ročaji, morebitni gumbi za signalizacijo in/ali odpiranje vrat, okna zaradi morebitnega naslanjanja nanje...).
 - Z zdravstvenega vidika priporočamo, da se kabine stalno intenzivno zrači (Navodila za prezračevanje prostorov izven zdravstvenih ustanov v času širjenja okužbe COVID-19: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>). Izjemoma, kjer izvedba takšnega prezračevanja zaradi tehničnih vzrokov ni mogoča, svetujemo, da se izvaja prezračevanje v največji možni meri, ki ga proces obratovanja in tehnične lastnosti prevoznega sredstva dopuščajo. Za nihalne žičnice in vzpenjače svetujemo zračenje kabine po vsaki vožnji, najdaljši možni čas, ki ga proces oz. organizacija obratovanja dopušča. Za krožno kabinske žičnice svetujemo, da so okna kabin odprta ves čas, s čimer je treba seznaniti vse uporabnike prevoznega sredstva (obvestilo v kabinah, da se oken ne zapira). Vsem izvajalcem prometa, ki je obravnavan v teh priporočilih, svetujemo, da skladno s procesom obratovanja in tehničnimi lastnostmi prevoznih sredstev, sami poiščejo dodatne rešitve za zagotavljanje stalnega oz. čim pogostejšega prezračevanja kabin.
 - Po zaključku dnevnega obratovanja je treba žičniško napravo v celoti temeljito očistiti, poleg tega pa še razkužiti vse površine, s katerimi so bili potniki lahko v stiku (npr. prijemala in naslonjala za roke in glavo potnikov, ročaji, gumbi za signalizacijo in/ali odpiranje vrat, okna zaradi morebitnega naslanjanja nanje...).
- **Obveščanje potnikov in nadzor nad pravili izvajanja transporta.** Potnike je treba seznaniti s pravili načina vožnje v času epidemije COVID-19. Pravila načina vožnje v času epidemije COVID-19 naj bodo nameščena tudi na vidnem mestu na blagajnah, postajah, v žičniških napravah (v obliki infografike).

Navedena navodila so podana s higienskega vidika. Natančnejša navodila za delovna mesta na žičniških napravah poda pooblaščen specialist medicine dela, ki natančno pozna organizacijski

proces in tveganja na posameznih delovnih mestih. Spletna stran medicine dela je dostopna na naslednji povezavi: <https://www.anticovid.zmdps.si/>.

Najpomembnejša pot prenosa novega koronavirusa je preko izločkov iz dihal in preko onesnaženih rok.

Roke, s katerimi smo se dotikali katerihkoli predmetov, so onesnažene, lahko tudi z novim koronavirusom.

Čim prej si jih umijemo ali razkužimo.

Še posebej se z njimi ne dotikamo ust, nosu in oči, preden jih ne umijemo ali razkužimo.

Opozarjamo, da vkljub upoštevanju vseh predlaganih ukrepov, možnost okužbe v kabini ni popolnoma izključena.